

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: عثمان حیدری

۱۳ اگست ۲۰۲۳

دالرزدائی؛ چرا کشورها به دنبال ارزهای جایگزین هستند؟

"لویس ایناسیو لولا داسیلوا" رئیس جمهور برزیل در مصاحبه‌ای که ۲ اگست (۱۱ اسد) انجام داد، خواستار کنار گذاشتن دلار در تجارت بین‌الملل و ایجاد جایگزین‌هایی برای ارز امریکا شد.

دالرزدائی در چند ماه گذشته به یک کلیدواژه تبدیل شده به گونه‌ای که بحث‌های گوناگونی پیرامون تسلط و افول دلار شکل گرفته است. بر همین اساس کشورهای مختلفی اخیراً به شکل روزافزونی درباره وابستگی‌شان به دلار امریکا نگران شده‌اند.

در میانه کاهش ذخایر خارجی و افزایش هزینه دلار امریکا به دلیل افزایش نرخ بهره، بسیاری از بانک‌های مرکزی دنیا به دنبال جایگزین هستند. نتیجتاً آنها فعالانه در جست و جوی دیگر ارزها یا کاهش وابستگی خود به دلار هستند. این رویکردانی از یک ارز جهانی مسلط واحد به "دالرزدائی" معروف شده به گونه‌ای که امواجی را در اقتصاد جهانی ایجاد کرده است.

علاوه بر عوامل اقتصادی، دلایل سیاسی پشت پرده فراوانی برای این تغییر وجود دارد از جمله سیاست‌ها و تحریم‌های امریکا علیه بسیاری از کشورها. اگر این روند ادامه یابد، می‌تواند کل سیستم تجارت و امور مالی بین‌الملل را تغییر شکل دهد.

همانگونه که رئیس جمهور برزیل در ماه اپریل امسال گفت، "هر شب" او از خودش می‌پرسد "چرا همه کشورها باید تجارت خود را بر مبنای دلار انجام دهند". حالا بسیاری از کشورها و رهبران در حال پرسش همین سؤال از خودشان هستند.

بسیاری از کشورها به دنبال ارزهایی به غیر از دلار برای تجارت هستند. به موازات رونق گرفتن روند دلارزدایی در سطح جهان، بولیوی به سومین کشور آمریکای جنوبی تبدیل شد که از یوان چین برای تسویه تجاری استفاده می‌کند. به گزارش مجله "تایم"، "مارسلو مونته نگرو" وزیر اقتصاد و دارائی عمومی بولیوی در یک کنفرانس خبری گفت: ما اکنون در حال استفاده از یوان هستیم. این یک واقعیت و یک شروع خوب است... صادرکنندگان موز، روی و محصولات چوبی در حال انجام تراکنش‌های خود به یوان هستند. واردات خودرو و کالاهای سرمایه‌ای نیز به یوان انجام می‌شود.

تایم همچنین نوشت بین ماه مه و جولای امسال، بولیوی جمعاً ۲۷۸ میلیون یوان (۳۸.۷ میلیون دلار) تراکنش مالی انجام داده که معادل ۱۰ درصد تجارت خارجی آن است. علاوه بر این چین به دومین شریک بزرگ تجاری بولیوی و منبع اولیه واردات و همکاری دوجانبه میان دو کشور در حوزه‌های مختلف از جمله زیرساخت، هوافضا، فناوری اطلاعات و توسعه نفت و گاز تبدیل شده است.

همچنین یوان از اهمیت بالایی در ذخایر خارجی برازیل برخوردار شده به گونه‌ای که تا پایان ۲۰۲۲، از یورو فراتر رفته و به دومین ارز مهم در ذخایر خارجی این کشور تبدیل شد و ۵.۳۷ درصد انباشته‌های بانک مرکزی را از آن خود کرد و در عین حال یورو نیز ۴.۷۴ درصد را کسب کرد.

استفاده از یوان در حال افزایش است به ویژه در آمریکای لاتین و حوزه کارائیب و بیشتر در کشورهایی که به دنبال برقراری روابطی مستحکم‌تر با چین هستند. "مارگارت مایرز" مدیر برنامه آسیا و آمریکای لاتین در مؤسسه "مذاکرات بین آمریکائی" که در واشنگتن مستقر است، گفت: این کشورها خود را به گونه‌ای سیاسی همراستا با این هدف خاص در خصوص کاهش وابستگی کلی خود به دلار و به طور کلی به آمریکا می‌بینند.

به علاوه، استفاده از یوان در تراکنش‌های مالی با حضور منطقه‌ای در حال افزایش چین از طریق تجارت، سرمایه‌گذاری، توسعه و پروژه‌های زیرساخت همزمان شده است. با توجه به این که نفوذ اقتصادی چین افزایش یافته، کشورهای آمریکای جنوبی در حال سرمایه‌گذاری روی فرصت‌هایی هستند که به واسطه روابط نزدیک‌تر با چین فراهم شده است. این روند همچنین برای هر دو طرف برد-برد محسوب می‌شود چرا که کشورهای آمریکای جنوبی بازارهای صادراتی جدیدی پیدا کرده‌اند که به روابط تجاری متقابلاً سودمند منتهی می‌شود.

نقش یوان در نظام پولی بین‌الملل افزایش یافته و به پنجمین ارز بزرگ پرداختی جهان، سومین ارز مالی تجاری بزرگ و پنجمین ارز بزرگ ذخایر بین‌المللی تبدیل شده است. این برتری در حال افزایش، نشان دهنده رویگردانی کنونی در سطح جهان از دلار آمریکا در تراکنش‌های تجاری و مالی بین‌المللی است.

کارشناسان چینی معتقدند با توجه به جایگاه چین به عنوان بزرگترین کشور تجاری جهان، کشورهای بیشتری برای تسویه تجاری به یوان روی خواهند آورد. علاوه بر این، بسیاری از کشورها به دنبال یک نظام پولی بین‌المللی متنوع‌تر هستند چرا که ایالات متحده همچنان در حال استفاده از ارز خود به عنوان یک سلاح است.